

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики»
Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної діяльності КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР»

Віталій КАРАСЬ

«30» серпня 2024 року

**СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»**

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 4**

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Навчальна дисципліна «Музична педагогіка вищої школи» є обов'язковим компонентом циклу професійної та практичної підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «Магістр». Актуальність предмета визначається підготовкою професіонала, який може ефективно реалізувати свій потенціал.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах курсу здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти формують загальні компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою Дніпровської академії музики.

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові:

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7 Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів – 4 ЄКТС, курс – перший, семестри I–II, загальний обсяг – 120 годин, з них: лекцій – 76 години, самостійних – 44 години.

МЕТОЮ формування у майбутніх фахівців сучасного комплексного методологічного, художньо-творчого мислення викладання фахових дисциплін у вищій школі.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської, творчої та педагогічної діяльності).

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Музична педагогіка вищої школи» вивчається на першому курсі (I–II семестри) є важливим навчальним компонентом. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Педагогіка та психологія». «Основи наукових досліджень», «Методологія музичної освіти», що вивчаються на першому рівні вищої освіти. Дисципліна «Музична педагогіка вищої школи» пов'язана з вивченням

наступних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки: «Філософія культури», «Новітні музикознавчі концепції», «Сучасні освітні системи», «Історія педагогічних вчень», «Музична педагогіка вищої школи».

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна вбачає впровадження інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення, відео-матеріали для підвищення рівня мотивації вивчення тем лекційного курсу, навчальні посібники курсу «Музична педагогіка вищої школи», збірка тестових і контрольних завдань для тематичного оцінювання навчальних досягнень студентів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Музична педагогіка вищої школи» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Серед них – активні, вербальні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, дослідницькі, аналітичні, репродуктивні, розвивальні, індуктивні та дедуктивні.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до дисципліни «Музична педагогіка вищої школи»

Тема 2. Структура підготовки викладацьких кадрів музичних вищих навчальних закладів.

Тема 3. Організація освітнього процесу в системі вищих навчальних закладів музичної освіти.

Тема 4. Специфіка викладацької діяльності в музичних ЗВО в контексті адаптації майбутніх фахівців до реальних умов професійної діяльності.

Тема 5. Основи дослідницької діяльності педагога-музиканта.

Тема 6. Наукові підходи до процесу дидактичної підготовки майбутнього фахівця.

Тема 7. Системний підхід в музичній педагогіці.

Тема 8. Компетенції викладача ВШ. Компетентнісний підхід.

Тема 9. Принципи та методи особистісно-орієнтованого підходу в навчанні.

Тема 10. Специфіка педагогічного спілкування в музичних навчальних закладах.

Тема 11. Методика підготовки читання лекцій з фахових дисциплін в музичних ЗВО.

Тема 12. Психологія діяльності студента.

Тема 13. Принципи організації самостійної роботи студентів музичних ВНЗ.

Тема 14. Засоби впливу на особистість музиканта у ЗВО. Педагогічний контроль в системі ВНЗ.

Тема 15. Професійні та особистісні якості викладача – основа педагогічної майстерності.

Тема 16. Питання педагогічної етики викладача музичних ЗВО.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. Під час вивчення дисципліни передбачені поточний, семестровий та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється для перевірки рівня засвоєння тем курсу згідно з тематичним планом. Семестровий контроль визначає якість виконаної здобувачем навчальної роботи з певного семестру та оцінюється за сукупними

підсумками поточної успішності, включаючи виконану самостійну роботи. По закінченню вивчення дисципліни здобувач складає екзамен.

ПОЛІТИКА КУРСУ. Кожен студент зобов'язаний бути присутнім на аудиторних заняттях за розкладом. Для отримання підсумкової позитивної оцінки кожне пропущене заняття повинно бути відпрацьовано студентом через систему індивідуальних завдань. Викладач має право знизити оцінку студенту, який порушив термін виконання обов'язкових самостійних завдань. Якщо за результатами поточного контролю студент згідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь має оцінку «незадовільно» та «недостатньо», він повинен виконати завдання у вигляді додаткової письмової роботи. При виконанні творчих завдань, завдань з самостійної роботи недопустимо порушення принципів академічної доброчесності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гладуш В. А, Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. Дніпро, 2014. 416 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. К.: «Академвидав», 2012. 352 с.
3. Євстігнеєва Н. І. Музичне мистецтво як засіб саморегуляції людини: історичний, філософський, музично-терапевтичний аспект. Полтава: ПДПУ, 2004. 30 с.
4. Євстігнеєва Н. І. Поліфункціональність музичного мистецтва як детермінанта різнорівневого впливу на особистість. *Науковий вісник Чернівецького університету*: Зб. наук. праць. Вип. 89. Чернівці : Рута. Серія «Педагогіка та психологія» 2000. С. 20–27.
5. Кияновська Л. О. Музична психологія, її роль і місце в музичній освіті України. *Музична освіта в Україні. Сучасний стан, проблеми розвитку : матеріали наук. практ. конф.* К.: АМУ, 2001. С. 153–157.
6. Малихін О. В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект: монографія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 307 с.
7. Олексюк О., Ткач М. Музично-педагогічний процес у вищій школі. К.: Знання України, 2009. 123 с.
8. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб. К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2013. 248 с.
9. Олексюк О., Ткач М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: навч. посіб. К.: Знання України, 2004. 264 с.
10. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
11. Соломаха С. О. Розвиток педагогічної майстерності викладачів музичного мистецтва та світової художньої культури: посібник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 158 с.
12. Сучасне музичне мистецтво: підручник / упоряд. Г. Ф. Пономарьова, В. М. Бескорса, О. О. Цурканова. Харків: видавець Захарченко С. М., 2012. 248 с.

13. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.: реком. МОН України для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. 608 с.

14. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Академвидав, 2014. 456 с.

15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. К.: «Академвидав», 2014. 456 с.

16. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2014. 472 с.

Додаткова

1. Драганчук В. М. Музична психологія і терапія: навч. посіб. для студ. спец «Музичне мистецтво». Східноєвроп. нац. унів. ім. Лесі Українки, 2016. 230 с.

2. Закон України «Про вищу освіту ». *Голос України*, 2014. 6 серпня. URL: http://www.gproxx.com/http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html

3. Закон України «Про освіту». URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>

4. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: Навч. посіб. К.: «Академвидав», 2010. 200 с.

5. Побережна Г. Художній і сакральний аспекти музичного метра. К.: НАН України, ін-т МФЕ ім. М. Т. Рильського, 2002. С. 88–82.

6. Пяковський І. Б. Феноменологія музичного мислення. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. вип. 7. С. 46–56.

7. Роменець В. Психологія творчості: монографія. К.: Либідь, 2004. 288 с.

8. Сучасне музичне мистецтво: підручник / упоряд. Г. Ф. Пономарьова, В. М. Бескорса., О. О Цурканова . Х.: видавець Захарченко С. М., 2012. 248 с.

9. Тарапата-Більченко Л. Г. Філософія музики: навч. посіб. для студентів та магістрантів ф-ту мистецтв. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 2004. 76 с.

10. Теслик В. М. Основи педагогічної майстерності : Навчальний посібник / В. М. Теслик, П. Г. Лузан, Л. М. Шовкун. К. : ДАККіМ, 2010. 244 с.

11. Хоружа Л. Л. Етичний розвиток педагога : Навч. посіб. К.: «Академвидав», 2012. 208 с.

12. Чайка В. М. Основи дидактики : Навч. посіб. К.: «Академвидав», 2011. 240 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні ресурси. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>

2. Україніка наукова: національна реферативна база. URL: <https://ube.nlu.org.ua/>

3. Index Copernicus. URL: <http://journals.indexcopernicus.com/>

4. Scopus: база даних. URL: <https://www.scopus.com/>

5. Web of Science: база даних. URL: <https://web.archive.org/>